

Araştırma Makalesi | Research Article

İkinci Dünya Savaşı'nda Fransa'da Antisemitist Medya: Je Suis Partout Gazetesi Üzerine Bir İnceleme

The Antisemitic Media in France in the Second World War: An Examination on Je Suis Partout Journal

Caner ÇAKI (Ph.D.)
Freelance Researcher
Malatya/Turkey
caner_caki@hotmail.com

Özkan AVCI (Lect.)
Bartın University Vocational School
Bartın/Turkey
ozkanavci@bartin.edu.tr

Başvuru Tarihi | Date Received: 25.09.2021
Yayına Kabul Tarihi | Date Accepted: 23.11.2021
Yayınlanma Tarihi | Date Published: 31.01.2022
<https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.1000655>

Öz

İkinci Dünya Savaşı'nda Nazi Almanya'sının Fransa'yı işgalinden sonra Üçüncü Fransız Cumhuriyeti yıkılmış ve yerine Vichy Fransa'sı adı verilen antisemitist bir rejim kurulmuştur. Bu dönemde Nazi Almanya'sının Fransa'yı işgalinden kısa bir süre önce kapatılan antisemitist görüşe sahip Je Suis Partout adlı Fransız gazetesi, Vichy Fransa'sının kurulmasından sonra tekrar yayın yapmaya başlamıştır. Nazi Almanya'sı ile işbirlikçi bir tutum sergileyen gazete, Müttefik Devletleri'nin Fransa'yı işgaline kadar yayımlarını sürdürmüş ve yayımlarında antisemitist sert söylemlere yönelmiştir. Gazetenin Yahudi karşıtı söylemleri, Nazi Almanya'sının Vichy Fransa'sındaki antisemitist söylemlerini yansıması bakımından önem taşımaktadır. Çalışmada İkinci Dünya Savaşı'nda Fransa'da yayın yapan Je Suis Partout gazetesinin antisemitist söylemlerinin ortaya koyulması amaçlanmıştır. Bu amaçla çalışmada gazetede yayımlanan Yahudi karşıtı karikatürler, Alman dilbilimci Karl Bühler'in Organon Modeli üzerinden göstergebilim yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Çalışmada elde edilen bulgularda gazetenin ABD, Sovyetler Birliği, İngiltere ve Özgür Fransa Ordusu'nun Yahudilerin denetiminde hareket ettiğine yönelik Yahudi karşıtı söylemlere yöneldiği ortaya konulmuştur. Bu şekilde gazetenin Nazi Almanya'sının Müttefik Devletleri'ne ve Özgür Fransa Ordusu'na karşı mücadelesini meşrulaştırmaya çalıştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Medya, Antisemitizm, Fransa, İkinci Dünya Savaşı, Gazete.

Abstract

After Nazi Germany invaded France, Third French Republic collapsed and an antisemitic regime called as Vichy France was established. In this period, French journal Je Suis Partout, which had an antisemitic view, which was closed shortly before the invasion of France by Nazi Germany, started to broadcast again after the establishment of Vichy France. The journal, which displayed a collaborative attitude with Nazi Germany, continued its publications until Allied States invaded France, and turned to harsh anti-Jewish rhetoric in its publications. The journal's antisemitic rhetoric is important in that it reflects the antisemitic rhetoric of Nazi Germany in Vichy France. In the study, it was aimed to reveal the antisemitic discourses of the Je Suis Partout journal, which published in France during the Second World War. For this purpose, antisemitic caricatures published in the journal were examined using the semiotics method through Organon Model of German linguist Karl Bühler. In the findings obtained in the study, it was revealed that the journal tended to anti-Jewish discourses that USA, Soviet Union, England and Free French Army acted under the control of Jews. In this way, it was concluded that the journal tried to legitimize the struggle of Nazi Germany against Allied Powers and Free French Army.

Keywords: Media, Antisemitism, France, Second World War, Journal.

Giriş

İkinci Dünya Savaşı'nda Nazi Almanya'sının Fransa'yı işgalinden sonra kurulan Vichy Fransa'sı, antisemitist bir siyasi çizgide yer almıştır. Vichy Fransa'sının antisemitist duruşu, Fransa'da antisemitist medyanın güçlenmesine yol açmıştır. Bu dönemde Au Pileri, Je Suis Partout, Le Gerbe ve Le Matin gibi gazeteler Yahudi karşıtı yayımlara yönelmiştir. Bu gazetelerden en önde gelenlerden biri Je Suis Partout olmuştur. Jean Fayard tarafından kurulan ve 29 Kasım 1930 tarihinde ilk yayımı yapan gazete, Vichy Fransa'sı döneminde işbirlikçi bir politikaya yönelerek, tirajını önemli ölçüde artırmayı başarmıştır. Gazetenin işbirlikçi bir politika izlemesi, gazetenin Vichy rejiminin propaganda aracı haline dönüşmesine yol açmıştır. Bu açıdan gazetede yer alan yayımların incelenmesiyle Vichy propagandasına ışık tutulması mümkün olabilmektedir. Diğer yandan gazetenin antisemitist söylemlerinin incelenmesi de Vichy rejiminde güçlenen antisemitizmin ortaya koyulması bakımından önem taşımaktadır.

Fransa ile ilişkili antisemitizm üzerine çok sayıda akademik çalışma bulunmaktadır (Altglas, 2012; Goldstein, 1985; Mehlman, 1983; Peace, 2009; Vance, 2017; Zawadzki, 2017). Fransa ve antisemitizm üzerine çalışmalar içerisinde:

- Johnson (1982), 19. yüzyılda antisemitizm ve müziği konu aldığı çalışmasında, siyasi haklar kazanmış olan Yahudilerin Fransız kültür dünyasındaki müzikal çalışmalarda iyi bir yere gelmelerinin, popüler ırk stereotipleri ve milliyetçiliğin antisemitik kullanımları kapsamında tehdit olarak karşılanmasını konu edinmiştir.
- Fitch (1992), kitle kültürü ve modern antisemitizmi konu aldığı çalışmasında, Almanlara casusluk yapmakla suçlanan Yahudi Subay Alfred Dreyfus'un olayını inceleme altına almıştır.
- Vinen (1994), 1944-1970 yılları arasında sağcı antisemitizmi konu edindiği çalışmasında, Fransız sağının Yahudilere yönelik değişen tutumunu incelemiş ve Fransız sağının artık Amerika'nın önderlik ettiği ve İsrail'in de dahil olduğu bir ulus bloğuna odaklandığını iddia etmiştir.
- Fulcher (1995), iki dünya savaşı arasındaki Fransız müzik kültüründe antisemitizmi konu aldığı çalışmasında, Louis Vuillemin'in 1923 yılında kaleme aldığı bir makalesini inceleme altına almıştır.
- Wistrich (1995), 1840-1880 yılları arasında Fransa ve Almanya'da radikal antisemitizmi konu aldığı çalışmasında, öncelikle radikal seküler antisemitizmin kökenlerinin, 18. yüzyıl Aydınlanması ve Fransız Devrimi'nin özgürleştirici kavramlarının içinde yer alan Yahudilere ve Yahudiliğe karşı olan ikili tutuma dayandığını belirterek, modern antisemitizmin tarih yazımı ile ilgili geleneksel görüşün tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini iddia etmiştir.
- Endelman'ın (1991), 19. yüzyılda antisemitizmi konu aldığı çalışması, Jonathan Helfand'ın 1988 yılında modern dönemde Yahudi topluluklarını incelemesindeki çalışmasına istinaden hazırlanmıştır. Helfand, Yahudilerin 19. yüzyıl boyunca profesyonel ve kamusal alanlarda ayrımcılığa maruz kaldığını ve 19. yüzyılda, Fransa'da önemli bir din değiştirme hareketi olduğunu iddia etmiştir.
- Grynberg (2001), İkinci Dünya Savaşı sonrası 1945-1953 yılları arasında toplumsal bir gerçek olarak Fransa'da Yahudi karşıtlığının yeniden canlandığının işaretlerini araştırmıştır. Bu durumun açıkça tüm Fransız toplumunda antisemitizmle dolu olduğu veya bu düşünce akımının devlet aygıtında bir rol oynadığı anlamına gelmesi de antisemitizmin tamamen Fransa'da ortadan kalkmadığını ortaya koymuştur.

- Kalman (2002), 1920'li yıllarda antisemitizm ve yabancı düşmanlığını, faşist bir siyasi grup olan Faisceau ve bu grubun liderliğini yürüten Georges Valois özelinde incelemiştir. Bu doğrultuda çeşitli Faisceau liderlerinin ve üyelerinin hem ulus hem de ırk için bir tehdit olarak algıladıkları Yahudilerin ve yabancıların derhal dışlanmasını savunduklarına dair kanıtlar sunulmuştur. Fransız halkı ve liderlerinin bu tür söylemleri büyük ölçüde terk ettiği bir zamanda Faisceau grubu, savaş öncesi antisemitizm ile 1930'ları ve Vichy yıllarını karakterize eden yenilenen yabancı düşmanlığı arasında bir bağlantı sağlamıştır.
- Mayer (2007), Fransız antisemitizmindeki dönüşümleri ele aldığı çalışmasında, antisemitizmin Nazi döneminde olduğu gibi sözde Aryan ırkının üstünlüğüne mi dayandığı yoksa anti-siyonizm, Yahudiler, İsraililer ve Siyonistler gibi kavramların polemik olarak karıştırılmasından mı kaynaklandığını araştırmıştır.
- Silverstein (2008), etnik-dini farklılık kategorilerini bir şiddet tarihi içinde sunmuş ve bu tarih boyunca nasıl üretildiğini Fransa'daki antisemitizm ve İslamofobi bağlamında ele almıştır.
- Backouche & Gensburger (2014), İkinci Dünya Savaşı'nda Fransa'da antisemitizm ve kentsel gelişimi incelemiştir. Bu doğrultuda Fransa'nın ağırlıklı olarak Yahudilerin yaşadığı bir bölgesinde tüberkülozdan ölüm oranlarının artmasından dolayı bölgede yaşayan Yahudilerin tahliye edilmesi ve bu tahliyenin Yahudi karşıtı zulüm politikası ile aynı zamana denk gelmesi analiz edilmiştir.
- Joly (2015), 1930'lı yıllarda faşizm ve antisemitizmi incelemiştir. Bu doğrultuda antisemitizmin Almanya'nın öncülüğünde Avrupa'da faşist olduğunu iddia eden tüm rejimlerde ortak özellikler gösterdiğini, nasyonal sosyalist modelden alınan ilhamla Avrupa'nın farklı bölgelerinde Hitler normlarına uyulduğu ifade edilmiştir.

Çalışmada Je Suis Partout gazetesinin İkinci Dünya Savaşı sırasında Fransa'daki antisemitist söylemlerinin ortaya koyulması hedeflenmiştir. Bu amaçla çalışmada gazetede yayımlanan antisemitist karikatürler, göstergebilim yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Çalışmada gerçekleştirilen göstergebilimsel analiz üzerinden Vichy Fransa'sındaki antisemitist medyada Yahudilerin ne şekilde temsil edildiği ve Yahudi karşıtı hangi iddialara yer verildiği açıklanmaya çalışılmıştır. Bu şekilde Je Suis Partout gazetesi özelinde Nazi Almanya'sının siyasi etkisi altında bulunan Vichy Fransa'sındaki antisemitist medyaya ışık tutulması amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular ışığında aşağıdaki soruların yanıtlanmasına çalışılmıştır:

- Je Suit Partout gazetesindeki antisemitist söylemler üzerinden hangi siyasi mesajlar verilmektedir?
- Je Suit Partout gazetesindeki antisemitist söylemlerde Yahudiler hangi konular üzerinden suçlanmaktadır?
- Je Suit Partout gazetesindeki antisemitist söylemlerde Yahudilerin kimlerle iş birliği yaptığı ileri sürülmektedir?
- Je Suit Partout gazetesindeki antisemitist söylemlerin Nazi Almanya'sındaki antisemitist medyaya ne gibi benzer özelliği/özellikleri bulunmaktadır?

Çalışma, Vichy Fransa'sında siyaset ve antisemitizm ilişkisini ortaya çıkarması ve İkinci Dünya Savaşı sırasındaki antisemitist etkinin Fransız medyasındaki yansımalarını açıklaması bakımından önem taşımaktadır. Bu açıdan mevcut çalışmanın antisemitist

medya üzerine çalışma yürüten iletişim, tarih ve siyaset bilimi alanındaki araştırmacıların yararlanabileceği bir kaynak olması amaçlanmaktadır.

1. Antisemitizm

Antisemitizm, modern anlamda Yahudilere duyulan nefreti ifade etmek için kullanılan bir kavramdır. Irkçılık, önyargı, ayrımcılık, düşmanlık içeren ve teolojik, politik, sosyolojik ve psikolojik boyutları olan antisemitizm; Yahudi insanlarına, değerlerine, sembollerine, inanışlarına ve kültürlerine yönelik düşmanca davranışlar bütünüdür.

Yahudilere yönelik yürütülen antisemitizm politikasının yansımaları tarih boyunca farklılıklar arz etmiştir. Örneğin 19. yüzyıl ulusal hareketlerinin yaşandığı ve milli devletlerin temellerinin atıldığı bir dönemde en büyük Yahudi nüfusunu barındıran Çarlık Rusya'da pogrom olarak ifade edilen Yahudilere yönelik sistemli şiddet ve baskı politikaları ile 1882-1903 yılları arasında tarihte ilk defa yaşadıkları coğrafyadan Yahudiler göç edilmeye zorlanmışlardır (Köse, 2021, s. 119). 20. yüzyılda ise Almanya'da Hitler rejiminin ortaya çıkışı, Yahudi sorununun tarihinde hiç olmadığı kadar açık bir şekilde, antisemitizmin nedenini siyasi gericilik, yolsuzluk ve saldırgan güçlerle özdeşleştirmiştir. Naziler, antisemitizmi yalnızca bir iç politika meselesi haline getirmemiş, aynı zamanda tüm dış politikasında da ideolojik köşe taşı haline getirmiştir. İtalya, Polonya, Çekoslovakya, Fransa, Romanya ve Bulgaristan gibi ülkelerde de ilk hedef Yahudiler olmuştur. Antisemitistler, yalnızca Yahudilerin düşmanları olarak değil, tüm ulusun emniyet ve güvenliğinin tehlikeli düşmanları olarak tanımlanmışlardır. Günümüzde her zamankinden daha fazla, antisemitizmin tehlikeleri fark ediliyor olsa da halen etkisinin devam ettiği de görülmektedir. Örneğin Fransa'ya geri dönen Yahudilerin daha önce terk ettikleri mülkleri geri istemeleri çeşitli sorunlara yol açmış, hatta Yahudilere karşı mülkleri korumak için çeşitli dernekler kurulmuştur (Pinson, 1945).

Günümüzde de giderek artan antisemitizm; politikacıları, yasa koyucuları ve diğer karar vericileri benzersiz zorluklarla karşı karşıya bırakmaktadır. 2014 yılında başlayan ADL Global 100⁺ araştırması ile ankete katılan tüm ülkelerin sakinlerinin yaklaşık yüzde yirmi altısının, siyasi olarak oluşan İsrail karşıtı duygulardan açıkça ifade edilen Yahudi nefretine kadar çeşitli biçimlerde antisemitik tutumlar beslediği iddia edilmiştir. Ayrıca, 2014 ve 2019 yılları arasında anketlerin yapıldığı dünyanın tüm ülkelerinde, antisemitik duyguların yükselişte olduğu ve dünya çapında toplam bir milyardan fazla insanın Yahudilere, İsrail Devleti'ne veya Siyonist hareketlere karşı olumsuz tutum içerisinde olduğu ifade edilmiştir (Jacobs, Lange & Mayerhofer, 2021).

2. Vichy Fransa'sında Antisemitist Uygulamalar

1940 yılında Fransa'nın Nazi Almanya'sına yenilgisi, Fransa'da hem cumhuriyetçi kurumlara hem de cumhuriyetçi fikirlere yönelik saldırıya yol açmıştır (Tumblety, 1999, s. 11). Yenilginin ardından Üçüncü Fransız Cumhuriyeti yıkılmış, Fransa topraklarının bir kısmı Nazi Almanya'sının işgali altında kalmış ve Mareşal Philippe Pétain başkanlığında Vichy Fransa'sı adı verilen yeni bir yönetim kurulmuştur. Antisemitizm, yeni yönetimin ulusal devrim ideolojisinin temel özelliklerinden biri olarak ön plana çıkmıştır. Vichy Fransa'sındaki antisemitizm, Pétainist ekolün baskısı üzerine uygulanmasının dışında toplumun bir kesiminde kök salmış ve özellikle yenilgiden sonra gelişen antisemitizme dayanan liderlerinin, kanaatiyle yürütülen "devlet antisemitizmi" olmuştur (Milkov, 2015, s. 195). "Devlet Antisemitizmi", Vichy Fransa'nın, asimile edilemeyen tüm yabancılar tarafından, özellikle de Yahudiler tarafından ulusal kimliğine ve bütünlüğüne yönelik ortaya konan sözde tehdide karşı kendini savunmak için kullandığı bir silah halini

almıştır. Vichy Fransa'sı, Alman işgalcileriyle askeri olarak mücadeleye devam etmek yerine, kendi ulusal statüsünü geliştirmek ve kimliğini sağlamlaştırmak için Yahudilere karşı ekonomik, kültürel ve siyasi bir savaş başlatmıştır. Bu aşamada ne kadar az "Yahudi" olursa, o kadar fazla "Fransız" olacağı iddia edilmiştir (Carroll, 1998, s. 39). Bu antisemitist düşünceler, Vichy Fransa'sında Yahudilere karşı kimi ayrımcı uygulamaların yaşanmasına neden olmuştur.

Vichy hükümeti, Masonları, Komünistleri, sendikacıları, Yahudileri ve göçmenleri bir araya getiren Fransa karşıtlığına yönelik savaşmayı amaçlayan bir ulusal devrim programının oluşturulmasını ana öncelik olarak belirlemiştir (Haliooua, 2003, s. 107). Bu süreçte Vichy Fransa'sında Yahudi karşıtı bazı yasalar yürürlüğe sokulmuştur. Yasalar çerçevesinde Yahudiler kamu görevi yapma ve vatandaşlık haklarından mahrum edilmiştir. Vatandaşlıktan çıkarma yasası, 16 Temmuz 1940 tarihinde yürürlüğe girmiş, yasa kapsamında binlerce Yahudi, Fransız vatandaşlığından çıkarılmıştır. 3 Ekim 1940 tarihli ilk Yahudi statüsü yasasında ise Yahudiler, ordudan, basından, ticari ve endüstriyel faaliyetlerden ve kamu hizmetlerinden çıkarılmıştır. 1941 yılında ikinci statü yasası kabul edilmiş, yasa çerçevesinde Yahudi işletmelerinin tescil edilmesi gerekmiş ve Yahudiler herhangi bir ticari veya endüstriyel meslekten menedilmiştir. 4 Ekim 1940 tarihinde yabancı Yahudi uyruklulara ilişkin bir başka yasa, Yahudi statü yasalarıyla eş zamanlı olarak yayımlanmış ve yabancı Yahudilerin hapsedilmesine olanak sağlamıştır. Sonuç olarak Yahudilerin çalışma hakları elinden alınmış, vatandaşlık çıkarılmış ve Fransa genelindeki toplama kamplarında tutuklanıp gözaltına alınmıştır (Luft, 2020, s. 95). Yahudi karşıtı yasalar, Fransa'sının kurtarılmasıyla birlikte ortadan kalkmıştır.

3. Vichy Fransa'sında Antisemitist Gazeteler

Vichy Fransa'sı döneminde çeşitli Fransız gazeteleri antisemitist yayımlarda bulunmuştur. Bu gazetelerden Le Petit Parisien (1876-1944), Le Matin (1883-1944), L'Œuvre (1904-1944), L'Action Française (1908-1944), Paris-Soir (1923-1944), Je Suis Partout (1930-1944) ve Au Pilon (1938-1944) gazeteleri Vichy Fransa'sından önce kurulmuştur. Aujourd'hui (1940-1944), Le Cri du Peuple (1940-1944), La Gerbe (1940-1944), Les Nouveaux Temps (1940-1944) ve Le Cahier Jaune (1941-1943) gazeteleri ise Vichy Fransa'sı döneminde kurulan antisemitist gazeteler olmuştur. Müttefik Devletleri'nin Fransa'yı özgürlüğüne kavuşturmasıyla bu gazetelerin yayın hayatı son bulmuştur. Bu gazeteler içerisinde Au Pilon, Je Suis Partout, La Gerbe ve Le Matin ön plana çıkmaktadır.

3.1. Au Pilon

Au Pilon, 1938-1944 yılları arasında faaliyette bulunan ve ilk olarak Le Pilon olarak ortaya çıkan haftalık gazetedir. Alman yanlısı olarak hareket eden gazete (Joly, 2013, s. 159), 12 Temmuz 1940'ta Paris'te Yahudi karşıtı eylemci Henry-Robert Petit tarafından kurulmuştur. Almanlar tarafından finanse edilen dergi, Yahudi olduğundan "şüphelenilen" kişilere karşı kampanyada bulunmuştur.

3.2. Je Suis Partout

Je Suis Partout, Arthème Fayard tarafından 1930 yılında yayın hayatına başlayan haftalık gazetedir. Gazete, Nazi Almanya'sının Fransa'yı işgalinden kısa bir süre önce kapatılmış ve 1941 yılında tekrar yayımlanmaya başlamıştır. 1941 yılından itibaren gazete, Nazi işgali altındaki önde gelen Fransız işbirlikçisi ve Yahudi aleyhtarı gazete olmuştur. 1939 yılında Nazi Almanya'sının işgalinden önce 46.000 tirajı olan gazete, Nazi Almanya'sının işgalinden sonra 1942 yılında tirajını 250.000'e çıkarmayı başarmıştır. Gazete, entelektüel ve genç bir izleyici kitlesi üzerinde etkili olmuştur. Fransa'nın kurtuluşundan sonra idam

edilen Robert Brasillach, 1937-1943 yılları arasında gazetenin baş editörü olarak görev almıştır. Gazete, Vichy Fransa'sı döneminde Nazi Almanya'sının propaganda aracı gibi faaliyetlerini sürdürmüştür. Ayrıca Üçüncü Cumhuriyet'in simgelediği her şeye karşı intikama yönelmiştir (Tumblety, 1999, s. 11). Paris'in kurtuluşundan kısa bir süre önce 16 Ağustos 1944 tarihinde son sayısını yayımlamıştır.

Gazete ile ilgili yapılan literatür taramasında çalışmaların çok sınırlı olduğu görülmektedir. Smith tarafından hazırlanan doktora tezinde 1936-1944 yılları arasında Je Suis Partout gazetesi ele alınmıştır (Smith, 2011). Pierre-Marie Dioudonnat'ın 1973 yılında Je Suis Partout gazetesi ile ilgili yapmış olduğu araştırmalarda ise gazetenin Almanya'nın batı medeniyeti için büyük bir haçlı seferi yürüttüğüne ikna etmeye yardımcı olduğu, yayın faaliyeti yürüttüğü 1930-1944 yılları arasında kışkırtıcı yorumları ve aşırılıkçı tutumları ile antisemitizmin basın ayağını oluşturduğu ifade edilmiştir (Busi, 1975).

3.3. Le Gerbe

Le Gerbe, yazar Alphonse de Châteaubriant tarafından kurulan 11 Temmuz 1940-17 Ağustos 1944 tarihleri arasında yayımlanan Fransız işbirlikçi bir gazetedir. Gazete, Fransa'nın Hitler tarafından kurulan yeni Avrupa düzenine dâhil olmasını savunmuştur. Siyasi görüş olarak anti-komünist, anti-cumhuriyetçi ve anti-semitik olan gazete, ideolojik model olarak Faşizm'i ve özellikle Nasyonal Sosyalizm'i benimsemiştir. Gazetenin 1943 yılı içerisindeki tirajı 140.000'e ulaşmıştır. Gazete, Müttefik Devletleri'ne karşıt bir söyleme yönelmiştir. La Gerbe, İngilizlerin, Amerikalıların ve Rusların, Yahudiler ile müttefik olduklarını savunmuştur. Bu nedenle sıklıkla Yahudi-İngiliz-Amerikan, Yahudi-Bolşevik ve Yahudi-Mason güçlerini kınamıştır (March, 2001, s. 212). Paris'in kurtarılmasıyla birlikte yayın hayatı son bulmuştur.

3.4. Le Matin

Le Matin, 1884-1944 yılları arasında yayın yapmış, Amerikan tarzı ilk Fransız gazetesidir. Bu gazete, 19. yüzyılın sonu ile 1944 arasında yayımlanan en önemli Fransız gazetelerinden biri olarak tanınmaktadır (Pinsolle, 2010, s. 12). Gazete, Fransa'nın işgali sırasında işbirlikçi ve Yahudi aleyhtarı tutumu nedeniyle Fransa'nın kurtuluşundan sonra yasaklanmıştır. Gazetenin son sayısı 17 Ağustos 1944 tarihinde yayımlanmıştır.

Vichy Fransa'sındaki antisemitist gazeteler içerisinde gerek Yahudi karşıtı sert söylemleri gerekse ulaştığı tiraj bakımından Je Suis Partout gazetesinin antisemitist yayımları üzerinden Vichy Fransa'sındaki antisemitist medyaya ışık tutulmasına çalışılmıştır.

4. Yöntem

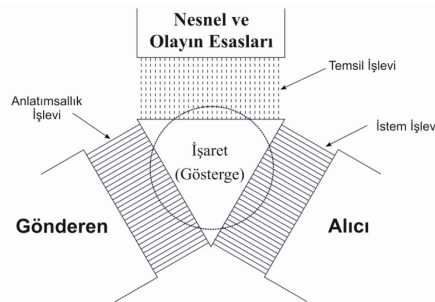
Çalışmada hem görsel hem de yazılı göstergelerin bir arada ele alınabilmesi için Je Suis Partout Gazetesinin antisemitist söylemleri, gazetenin ilk sayfasında yayımlanan karikatürler üzerinden incelenmiştir. Vichy Fransa'sı döneminde gazete 1941 yılında 47, 1942 ve 1943 yılında 51 ve 1944 yılında 31 sayı olmak üzere toplam 180 sayı yayımlamıştır (Retronews, 2021a). Çalışma kapsamında gazetenin bu dönemde yayımlanan toplam 180 sayısı incelenmiştir. Çalışmada gerçekleştirilen inceleme sonucunda gazetenin 1941 yılı içerisinde 15, 1942 yılı içerisinde 21, 1943 yılı içerisinde 20, 1944 yılı içerisinde de 6 olmak üzere toplam 62 antisemitist karikatüre yer verdiği saptanmıştır (Tablo 1). Karikatürlerin benzer içerikler taşımasından dolayı 62 karikatürün tamamı, amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak ele aldığı içerikler üzerinden incelenmiş ve 12 başlık altında toplanmıştır. 12 başlığı temsilen birer karikatür çalışma kapsamında analiz edilmiştir. 12 karikatürün

tamamı, İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazi Almanya'sı ile iş birliğini destekleyen Fransız karikatürist Ralph Soupault (1904-1962) tarafından hazırlanmıştır.

Tablo 1. Vichy Fransa'sında *Je Suis Partout* Gazetesinin Antisemitist Karikatürleri²

	Yayın Sayısı	Antisemitist Karikatür Sayısı	Antisemitist Karikatürlerin Oranı
1941	47	15	%31,91
1942	51	21	%41,17
1943	51	20	%39,21
1944	31	6	%19,35
Toplam	180	62	%34,44³

Çalışmada gazetede yer alan 12 karikatür, Alman dilbilimci Karl Bühler'in Organon Modeli ışığında göstergebilimsel açıdan incelenmiştir. Karikatürde yer alan görsel ve yazılı göstergelerin mesaj oluşum sürecinde ne şekilde bir araya getirildiğinin açıklanması, hangi mesajların ortaya konulduğu ve kitlelere hangi çağrıda bulunduğu ele alınması amacıyla çalışmada Organon Modeli'nin kullanılması kararlaştırılmıştır. Organon Modeli'nin temeli "anlatımsallık, temsil ve çağrı" olmak üzere üç temele dayanmaktadır (Şekil 1). Anlatımsallık işlevi, göstergelerin belirli bir mesaj ya da mesajların ortaya koyulması amacıyla bir araya getirilmesidir. Temsil işlevi, göstergeler üzerinden verilmek istenen mesajı vurgulamaktadır. Çağrı işlevi ise göstergeler yoluyla verilen mesaj üzerinden iletişim sürecinde alıcıda oluşması amaçlanan değişimi ifade etmektedir. Organon Modeli, göstergenin iletişim bağlamında modellenmesidir (Dräger, 2017, s. 2). Bu aşamada göstergelerin yorumlanmasında modelin üç işlevinin kapsamlı bir şekilde açıklanması önem taşımaktadır.

Şekil 1. Organon Modeli

Kaynak: Dräger, 2017, s. 7

Çalışmada gazetede yer alan 12 karikatür, sırasıyla Organon Modeli'nin üç işlevi üzerinden karikatürlerin yayımlandığı bağlam temel alınarak incelenmiştir. Elde edilen bulgular ışığında karikatürlerde verilmek istenen antisemitist mesajlar açıklanmaya çalışılmıştır.

5. Bulgular ve Analiz

Çalışmanın bu kısmında gazetenin 12 karikatürü, Organon Modeli üzerinden analiz edilmiştir.

5.1. Birinci Karikatür

Çalışma kapsamında incelenen birinci karikatür, 12 Mayıs 1941 tarihinde yayımlanmıştır. Karikatür, *L'Éternel Boutefeu* (Değişmez Saldırgan) başlığını taşımaktadır. Karikatürün altında *Du Vieux-Marché au marché du pétrole* (Vieux-Marché'dan petrol piyasasına) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 1. Birinci Karikatür

Kaynak: Retronews, 2021b

Anlatımsallık işlevi boyutunda karikatürde silindir bir şapka giyen, ağzında puro olan ve Churchill'e benzetilen bir erkeğin, elindeki yanan meşale ve üstünde *Petrole* (Benzin) yazan kutuyu attığı resmedilmektedir. Erkeğin sol tarafında altıgen bir yıldız yer almaktadır. Karikatürün arka planında ise üstünde *Pologne* (Polonya), *Norvege* (Norveç), *Hollande* (Hollande), *Belgique* (Belçika), *France* (Fransa), *Yougoslavie* (Yugoslavya), *Grece* (Yunanistan) yazan alevler bulunmaktadır. Bir petrol rafinerisinin üstündeki alevde ise *Irak* yazısı yer almaktadır. Karikatürün sol tarafında üstünde 1431 tarihi bulunan bir direğe bağlı bir kadın resmedilmektedir. Temsil işlevi üzerinden karikatürde yer alan Churchill benzetmesinin giydiği kıyafetler üzerinde John Bull^{4*}u temsil ettiği anlaşılmaktadır. Bu açıdan Churchill benzetmesi, doğrudan İngiltere'yi temsil etmektedir. Karikatürün arkasında yer alan alevler ve ülke isimleri, İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazi Almanya'sının işgaline uğrayan ülkelerdir. Bu aşamada alevler, savaş metaforu olarak ön plana çıkarılmaktadır. Churchill temsilinin elindeki meşale ve benzin ise bu ülkelerin İngiltere yüzünden savaşa sürüklendiğine yönelik mesajın sinekdoşu olarak kullanılmaktadır. Karikatürün sol tarafında üstünde 1431 tarihi bulunan direğe bağlı kadın ise Jeanne d'Arc^{5*}ı temsil etmektedir. Karikatürde Jeanne d'Arc'ın İngilizler tarafından yakılmasına atıfta bulunarak, geçmişteki İngiliz-Fransız düşmanlığının ön plana çıkarılması amaçlanmaktadır. Karikatürdeki sözde geçmişe atıf yapılarak İngiltere'nin İkinci Dünya Savaşı'nda da insanların zararına hareket ettiğine yönelik algı oluşturulmaya çalışılmaktadır. Churchill'in taşıdığı altıgen yıldız, Yahudiliği temsil etmektedir. Bu açıdan sözde Churchill'in Yahudilerin denetiminde hareket ederek insanlara zarar verdiğine yönelik mesaj verilmektedir. Çağrı işlevi boyutunda karikatürde İkinci Dünya Savaşı'nın sorumlusu olarak doğrudan sözde İngiltere yönetimini etkisi altına alan Yahudilerin olduğu vurgulanmaktadır. Bu şekilde karikatür üzerinden hem İngiltere'ye hem de Yahudilere yönelik nefret söylemi oluşturulmaya çalışılmaktadır. Karikatürün hazırlandığı tarihte ABD ve Sovyetler Birliği savaşta yer almamıştır. Bu nedenle karikatürde antisemitist söylem, doğrudan İngiltere üzerine odaklanmaktadır. Sonuç olarak karikatür üzerinden Yahudilere ve İngiltere'ye karşı düşmanlık oluşturularak Nazi Almanya'sının İngiltere'ye karşı mücadelesinin Fransız kamuoyunda meşrulaştırılmaya çalışıldığı ileri sürülebilmektedir.

Tablo 2. Birinci Karikatür

Anlatımsallık İşlevi	Üstünde altıgen yıldız bulunan Churchill'in ateş ve benzini atması
Temsil İşlevi	İkinci Dünya Savaşı'nda İngiltere yönetiminin Yahudilerin etkisi altına girdiği mesajı
Çağrı İşlevi	Nazi Almanya'sının İngiltere'ye karşı mücadelesinin Fransız kamuoyunda meşrulaştırılması

5.2. İkinci Karikatür

İkinci karikatür, 13 Aralık 1941 tarihinde yayımlanmıştır. Karikatür, *Carnet de Bal* (Dans Programı) başlığını taşımaktadır. Karikatürün altında - ...*A mon tour!* (Sıra bende!) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 2. İkinci Karikatür

Kaynak: Retronews, 2021c

Anlatımsallık işlevi üzerinden karikatürde kolunun üstünde altıgen yıldız bulunan ve Roosevelt'e benzetilen bir erkeğin bir iskelet ile dans ettiği resmedilmektedir. Arka planda ise bitkin düşmüş Churchill ve Stalin'e benzetilen iki erkek yer almaktadır. Arka planda yer alan erkeklerden biri puro içmekte, diğeri ise uzun bııklı ve Budenovka^{6*} giymektedir. Temsil işlevi boyutunda karikatürde Churchill temsili İngiltere'nin, Stalin temsili Sovyetler Birliği'nin ve Roosevelt temsili ise ABD'nin metonimi olarak kullanılmaktadır. Karikatürde yer alan iskelet, ölüm metaforu olarak ön plana çıkmaktadır. Karikatürün yayımlandığı tarihte Nazi Almanyası, ABD'ye savaş ilan etmiştir. Nazi Almanyası ABD'ye savaş ilan etmeden önce Sovyetler Birliği'ne saldırmış ve Sovyetler Birliği'nin pek çok şehrini ele geçirmeyi başarmıştır. Bu açıdan karikatürde Churchill ve Stalin'in bitkin şekilde sunulmasıyla İngiltere ve Sovyetler Birliği'nin Nazi Almanyasına karşı mücadelesinde uğradığı yıkıma atıfta bulunmaktadır. Karikatürde yer alan sıra bende yazılı göstergesi, ABD'nin Nazi Almanyasına karşı mücadelesini aktarmaktadır. Roosevelt'in iskeletle dans etmesiyle ABD'nin Nazi Almanyasına karşı mücadelesinde başarılı olamayacağı algısını oluşturmaktadır. Karikatürde Roosevelt'in kolunda altıgen yıldızın bulunmasıyla, ABD yönetiminin Yahudilerin etkisi altına girdiği mesajı verilmektedir. Çağrı işlevi üzerinden karikatürde İkinci Dünya Savaşı'nın Nazi Almanyası tarafından kazanılacağına yönelik mesaj verilmektedir. Diğer yandan ABD yönetiminin Yahudilerin etkisi altında savaşa girdiği ileri sürülerek, Nazi Almanyasının ABD yönetiminin dışında Yahudilerle de mücadele ettiği algısı oluşturulmaktadır. Bu şekilde Fransız kamuoyunda savaşın sorumluluğunun Yahudilere atfedilmesine çalışılmaktadır.

Tablo 3. İkinci Karikatür

Anlatımsallık İşlevi	Kolunda altıgen yıldız bulunan Roosevelt'in iskelet ile dans etmesi
Temsil İşlevi	Müttefik Devletleri'nin Nazi Almanyasına karşı mücadelesinde başarılı olamayacağı mesajı
Çağrı İşlevi	Fransız kamuoyunda savaşın sorumluluğunun Yahudilere atfedilmesi

5.3. Üçüncü Karikatür

Üçüncü karikatür, 20 Aralık 1941 tarihinde yayımlanmıştır. Karikatür "Dieu bénit les familles nombreuses..." ("Tanrı geniş aileleri korusun...") başlığını taşımaktadır. Karikatürün altında - *N'attends pas plus longtemps, si tu veux faire partie de la famille...* (- Ailenin bir parçası olmak istiyorsanız daha fazla beklemeyin...) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 3. Üçüncü Karikatür

Kaynak: Retronews, 2021d

Anlatımsallık işlevi boyutunda karikatürde üstünde Masonluk, Özgür Fransa Ordusu ve Yahudiliğin sembelleri bulunan üç elin, üstünde *France* (Fransa) yazan ve isteksiz görünen bir kadını tuttuğu resmedilmektedir. Üstünde Fransa yazan kadının önünde İtalya'daki Ulusal Faşist Partisi (PNF) ile Almanya'daki Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi'nin (NSDAP) sembellerini taşıyan iki kadın ile üstlerinde *Hongrie* (Macaristan), *Slovaquie* (Slovakya), *Roumanie* (Romanya), *Espagne* (İspanya), *Bulgarie* (Bulgaristan), *Finlande* (Finlandiya), *Croatie* (Hırvatistan) yazan kadınlar bulunmaktadır. Kadınların ortasında ise üstünde *Europe* (Avrupa) yazısı bulunan bir bebek resmedilmektedir. Temsil işlevi üzerinden karikatürde Masonluk simgesinin bulunduğu el Masonları, Özgür Fransa Ordusu'nun simgesinin bulunduğu el Özgür Fransa Ordusu'nu ve Yahudiliğin simgesinin bulunduğu el ise Yahudileri, üstünde ülke isimleri bulunan kadınlar, ismi geçen ülkeleri, NSDAP simgesi bulunan kadın Nazi Almanya'sını ve PNF simgesi bulunan kadın ise İtalya Krallığı'nı temsil etmektedir. Karikatürde üç elin kadının kolundan tutması üzerinden Yahudilerin, Masonların ve Özgür Fransa Ordusu'nun Fransa'yı etkisi altına almaya çalıştığı mesajı verilmektedir. Buna karşılık kadının yüz hatlarından Fransa'nın bunu istemediği algısı oluşmaktadır. Kadınların arasındaki üstünde Avrupa yazan bebek ise Nazi Almanya'sı ve İtalya Krallığı'nın liderliğinde Avrupa'daki yeni düzeni temsil etmektedir. Çağrı işlevi boyutunda karikatürdeki yazılı göstergeler üzerinden Fransa, Nazi Almanya'sı ve İtalya Krallığı'nın liderliğinde oluşan yeni Avrupa düzenine davet edilmektedir.

Tablo 4. Üçüncü Karikatür

Anlatımsallık İşlevi	Üstünde altıgen yıldız bulunan elin üstünde Fransa yazan kadını tutması
Temsil İşlevi	Yahudilerin, Masonların ve Özgür Fransa Ordusu'nun Fransa'yı etkisi altına almaya çalıştığı mesajı
Çağrı İşlevi	Nazi Almanya'sı ve İtalya Krallığı'nın liderliğinde oluşan yeni Avrupa düzenine Fransa'nın davet edilmesi

5.4. Dördüncü Karikatür

Dördüncü karikatür, 6 Haziran 1942 tarihinde yayımlanmıştır. Karikatür, *Buts de Guerre* (Savaşın Hedefleri) başlığını taşımaktadır. Karikatürün altında "*Pour une France swing dans une Europe zazou...*" ("Avrupa Zazou"unda Fransa cazı") yazısı bulunmaktadır.

Görsel 4. Dördüncü Karikatür

Kaynak: Retronews, 2021e

Anlatımsallık işlevi üzerinden karikatürde üstünde Özgür Fransa Ordusu'nun simgesi bulunan, kulağında altıgen yıldız olan ve üstünde *France* (Fransa) yazısı yer alan bir çanta taşıyan kadının dans ettiği resmedilmektedir. Karikatürdeki kadının arkasında ise çevresinde üstünde dolar ve sterlin işareti bulunan keseler olan iri burunlu ve geniş ağızlı erkekler yer almaktadır. Erkeklerin arkasında da silindir şapka takan, puro içen ve Churchill'e benzeten bir erkek ile uzun bıyıklı ve Budenovka giyen ve Stalin'e benzeten bir erkek resmedilmektedir. Temsil işlevi boyutunda karikatürde üstünde Özgür Fransa Ordusu'nun simgesini taşıyan kadın, Özgür Fransa Ordusu'nu temsil etmektedir. Kadının kulağında yer alan altıgen yıldız üzerinden Özgür Fransa Ordusu'nun Yahudilerin etkisi altında kaldığı mesajı verilmektedir. Karikatürde yer alan Churchill, İngiltere'nin, Stalin ise Sovyetler Birliği'nin metonimi olarak kullanılmaktadır. Karikatürdeki iri burunlu

ve geniş ağızlı sunulan erkekler ise Yahudileri temsil etmektedir. Nitekim İkinci Dünya Savaşı sırasında yayımlanan kimi antisemitist karikatürlerde Yahudiler, iri burunlu ve geniş ağızlı olarak resmedilmektedir. Karikatürde kadının, Churchill, Stalin ve Yahudi erkeklerin önünde dans etmesiyle zgr Fransa Ordusu'nun İngiltere, Sovyetler Birliği ve Yahudilerin etkisi altında hareket ettiği algısı oluşturulmaktadır. Çağrı işlevi üzerinden karikatürdeki yazılı ve görsel göstergeler üzerinden zgr Fransa Ordusu'nun Yahudilerin amacına hizmet ettiği mesajı verilerek Fransız kamuoyunda hem Yahudilere yönelik olumsuz algı oluşturulmakta hem de Fransız halkının zgr Fransa Ordusu'na destek vermesi nlenmeye çalışılmaktadır.

Tablo 5. Dördüncü Karikatür

Anlatımsallık işlevi	Altıgen yıldız şeklinde küpe takan ve üstünde zgr Fransa Ordusu simgesi olan kadının dans etmesi
Temsil işlevi	zgr Fransa Ordusu'nun İngiltere, Sovyetler Birliği ve Yahudilerin etkisi altında hareket ettiği mesajı
ağrı işlevi	Fransız kamuoyunda hem Yahudilere yönelik olumsuz algının oluşturulması hem de Fransız halkının zgr Fransa Ordusu'na destek vermesinin nlenmesi

5.5. Beşinci Karikatür

Beşinci karikatür, 17 Temmuz 1942 tarihinde yayımlanmıştır. Karikatür, *Le Penseur Bicolore* (ift Yönlü Düşünen) başlığını taşımaktadır. Karikatürün altında *J'y pense... Donc je suis!...* (Düşünüyorum... Öyleyse varım!...) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 5. Beşinci Karikatür
Kaynak: *Retronews*, 2021f

Anlatımsallık işlevi boyutunda karikatürde başında altıgen yıldız, boynunda Masonluk işareti bulunan ve üstünde *IV Republique* (Dördüncü Cumhuriyet) yazan bir Marianne^{8**}'nin düşünceli bir erkeğin yanında olduğu resmedilmektedir. Karikatürün arka planında ise üstünde *III Republique* (nc Cumhuriyet) yazısı bulunan ha şeklinde bir mezar yer almaktadır. Mezarın üstünde de altıgen yıldız ve Masonluk işareti bulunmaktadır. Temsil işlevi üzerinden karikatürde yer alan üstünde dördüncü cumhuriyet yazılı Marianne'nin, altıgen yıldız ve Masonluk işareti taşımasıyla, Vichy Fransa'sı yerine kurulacak olan dördüncü bir cumhuriyetin doğrudan Yahudilerin ve Masonların etkisi altında kalacağı mesajı verilmektedir. Diğer yandan karikatürün arka planındaki üstünde üçüncü cumhuriyet yazılı mezarın, altıgen yıldız ve Masonluk işaretiyle birlikte sunulmasıyla yıkılan nc Fransız Cumhuriyeti'nin Yahudilerin ve Masonların etkisi altında olduğu algısı oluşturulmaktadır. Karikatürde düşünen adam temsiliyle Fransız heykeltıraş Auguste Rodin'in felsefi düşünceyi simgeleyen heykeline atıfta bulunulduğu belirtilebilmektedir. Bu heykel üzerinden Fransa'daki siyasi rejim sorgulanmaktadır. Çağrı işlevi boyutunda karikatürde doğrudan Fransa'da cumhuriyetin tekrar kurulmasına karşı çıkıldığı ortaya çıkmaktadır. Bu aşamada nc Fransız Cumhuriyeti'nin Yahudilerin etkisinde kaldığı, kurulacak yeni cumhuriyetin de Yahudilerin etkisinde kalacağı ileri sürülmektedir. Bu şekilde antisemitizm üzerinden Fransa'da cumhuriyet karşıtı kamuoyu oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Tablo 6. Beşinci Karikatür

Anlatımsallık İşlevi	Başında altıgen yıldız bulunan bir Marianne
Temsil İşlevi	Dördüncü Fransız Cumhuriyeti'nin Yahudilerin etkisi altında olacağı mesajı
Çağrı İşlevi	Antisemitizm üzerinden Fransa'da cumhuriyet karşıtı kamuoyunun oluşturulması

5.6. Altıncı Karikatür

Altıncı karikatür, 13 Kasım 1942 tarihinde yayımlanmıştır. Karikatür, *Chacun Son Tour...* (Her biri sırayla...) başlığını taşımaktadır. Karikatürün altında – A moi!... (bana!...) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 6. Altıncı Karikatür
Kaynak: Retronews, 2021g

Anlatımsallık işlevi üzerinden karikatürde kolunda altıgen yıldız bulunan ve Roosevelt'e benzetilen bir erkeğin, üstünde *Afrique du Nord* (Kuzey Afrika) yazısı bulunan bir yere sivri tırnakları olan elini uzattığı resmedilmektedir. Karikatürün arka planında ise ağzında puro bulunan ve Churchill'e benzetilen bir erkeğin üstünde *Madagascar* (Madagaskar) yazılı bir parçayı tuttuğu aktarılmaktadır. Temsil işlevi boyutunda karikatürde Roosevelt'e benzetilen erkek ABD'nin, Churchill'e benzetilen erkek ise İngiltere'nin metonimi olarak kullanılmaktadır. Karikatür, 8 Kasım 1942 tarihinde başlayan Meşale Harekâtı⁹⁹'ndan kısa bir süre sonra yayımlanmıştır. Bu açıdan Roosevelt'in iki eliyle Kuzey Afrika yazan yere yönelmesiyle Kuzey Afrika'da ABD'nin Nazi Almanya'sıyla olan mücadelesine atıfta bulunmaktadır. Karikatürde Roosevelt'in kolunda altıgen yıldızın bulunması, ABD yönetiminin Yahudilerin etkisinde olduğu mesajını vermektedir. Bu açıdan ABD'nin Kuzey Afrika'ya müdahalesinin Yahudilerin etkisiyle gerçekleştiğine yönelik algı meydana getirilmektedir. Diğer yandan karikatürde Churchill'in Madagaskar yazılı parçayı tutmasıyla İngiltere'nin 1942 yılı içerisinde Vichy Fransa'sının denetiminde bulunan Madagaskar'ı ele geçirmesi konu edilmektedir. Çağrı işlevi üzerinden karikatürde Kuzey Afrika'da Vichy Fransa'sına yönelik saldırının sorumluluğu Yahudilere atfedilerek, Fransız kamuoyunda Yahudi karşıtlığının güçlendirilmesine çalışılmaktadır.

Tablo 7. Altıncı Karikatür

Anlatımsallık İşlevi	Üstünde altıgen yıldız bulunan Roosevelt
Temsil İşlevi	ABD'nin Kuzey Afrika'ya müdahalesinin Yahudilerin etkisiyle gerçekleştiği mesajı
Çağrı İşlevi	Meşale Harekâtı üzerinden Fransız kamuoyunda Yahudi karşıtlığının güçlendirilmesi

5.7. Yedinci Karikatür

Yedinci karikatür, 27 Kasım 1942 tarihinde yayımlanmıştır. Karikatürün altında *Sous la Bannière "Étoilee..."* ("Yıldız..." başlığı altında) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 7. Yedinci Karikatür

Kaynak: Retronews, 2021h

Anlatımsallık işlevi boyutunda karikatürde yıldızları altıgen şeklindeki bir ABD bayrağının altında, yine üstlerinde altıgen yıldızlar bulunan üç Fransız komutanının olduğu resmedilmektedir. Fransız komutanlar, üstlerinde *Afrique du Nord* (Kuzey Afrika), *Casa ve Alger* (Cezayir) yazıları bulunan tepsi içerisinde anahtarları tutmaktadır. Karikatürün arka planında ise üstünde altıgen yıldız bulunan, silindir şapkalı bir erkek ile görsel olarak Roosevelt'e benzetilen bir erkek yer almaktadır. Temsil işlevi üzerinden karikatürde yer alan Fransız komutanlar, Fas ve Cezayir'in denetimini Müttefik Devletleri'ne devreden Fransız komutanları temsil etmektedir. Karikatür, Fas ve Cezayir'in Müttefik Devletleri'nin denetimine girmesinden sonra hazırlanmıştır. Yazılı göstergeler üzerinden Fransız komutanların ellerindeki tepsilerde bulunan anahtarların Müttefik Devletleri'nin Vichy Fransa'sından ele geçirdiği yerleri simgelemektedir. Fransız komutanların üstünde altıgen yıldızların bulunması ve ellerindeki tepsilerde bulunan anahtarları teslim etmesi, Fransız komutanların Yahudilerin denetimi altına girdiğine yönelik algıyı oluşturmaktadır. Diğer yandan ABD bayrağının yıldızlarının da altıgen şekilde sunulmasıyla sözde ABD yönetiminin de Yahudilerin denetiminde olduğuna yönelik mesaj verilmektedir. Karikatürde Roosevelt'e benzetilen erkek, ABD'nin metonimi olarak kullanılmaktadır. Bu aşamada Roosevelt'in, üstünde altıgen yıldız bulunan erkeğin arkasında bulunmasıyla yine sözde ABD yönetiminin Yahudilerin denetimi altında olduğuna yönelik mesaj verilmektedir. Çağrı işlevi boyutunda karikatürde Vichy Fransa'sı içerisinden Müttefik Devletleri'ne teslim olanların Yahudilere hizmet ettiğine yönelik algı meydana getirilerek, Vichy Fransa'sından Müttefik Devletleri'ne teslim olunmasının önüne geçilmeye çalışılmaktadır.

Tablo 8. Yedinci Karikatür

Anlatımsallık İşlevi	Yıldızları altıgen şeklindeki ABD bayrağının altındaki Fransız komutanlar
Temsil İşlevi	Kuzey Afrika'da Müttefiklere teslim olan Fransız komutanların Yahudilere hizmet ettiği mesajı
Çağrı İşlevi	Yahudilere hizmet edildiğine yönelik algı üzerinden Vichy Fransa'sından Müttefik Devletleri'ne teslim olunmasının önüne geçilmesi

5.8. Sekizinci Karikatür

Sekizinci karikatür, 22 Ocak 1943 tarihinde yayımlanmıştır. Karikatürün altında *Pour la "rencontre" Giraud - de Gaulle: L'arbitre* ("Karşılaşma" için Giraud - de Gaulle: Hakem) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 8. Sekizinci Karikatür

Kaynak: Retronews, 2021i

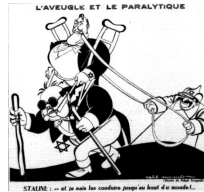
Anlatımsallık işlevi üzerinden karikatürde boks yapan iki erkek resmedilmektedir. Boks yapan erkeklerden biri Fransız ordusuna ait bir şapka giymekte ve yanında Roosevelt'e benzetilen bir erkek ile kolunun üstünde altıgen yıldız bulunan bir erkek yer almaktadır. Boks yapan diğer erkeğin üstünde ise Özgür Fransa Ordusu'na ait simge bulunmakta ve yanında Churchill'e benzetilen bir erkek resmedilmektedir. Temsil işlevi boyutunda karikatürde Vichy Fransa'sının egemenliğini tanımayan Fransız komutanlar eleştirilmektedir. Karikatür, 14 Ocak 1943 - 24 Ocak 1943 tarihleri arasında Mihver Devletleri'ne karşı gerçekleşen Kazablanka Konferansı sırasında yayımlanmıştır. Konferansa, Churchill, Roosevelt, Charles de Gaulle ve Henri Giraud katılmıştır. Karikatürde Özgür Fransa Ordusu'na ait simge bulunan komutan Özgür Fransa Ordusu'nu, kolunun üstünde altıgen yıldız bulunan erkek ise Yahudileri temsil etmektedir. Diğer yandan karikatürde Churchill'e benzetilen erkek, İngiltere'nin, Roosevelt'e benzetilen erkek ise ABD'nin metonimi olarak kullanılmaktadır. Karikatürdeki yazılı göstergelerden Fransız komutanlardan birinin Gaulle, diğerinin ise Giraud olduğu anlaşılmaktadır. Karikatürdeki görsel göstergelerde De Gaulle'ün İngiltere, Giraud'nun ise Yahudiler ve ABD tarafından desteklendiğine yönelik mesaj verilmektedir. Çağrı işlevi üzerinden karikatürde Giraud'nun Fransa'nın Nazi Almanya'sının işgalinden kurtarma girişiminin Yahudiler tarafından desteklediği mesajı verilmektedir. Böylece karikatür üzerinden Giraud'nun faaliyetlerinin Yahudilerin çıkarlarına hizmet ettiğine yönelik algı oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Tablo 9. Sekizinci Karikatür

Anlatımsallık İşlevi	Kolunun üstünde altıgen yıldız bulunan erkeğin Fransız generalin yanında olması
Temsil İşlevi	Vichy Fransa'sının egemenliğini tanımayan Fransız komutanların eleştirilmesi
Çağrı İşlevi	Giraud'nun faaliyetlerinin Yahudilerin çıkarlarına hizmet ettiğine yönelik algının oluşturulması

5.9. Dokuzuncu Karikatür

Dokuzuncu karikatür, 24 Mart 1943 tarihinde yayımlanmıştır. Karikatür, *L'aveugle et le paralytique* (Âmâ ve Felçli) başlığını taşımaktadır. Karikatürün altında *Staline: et je vais les conduire jusqu'au bout du monde!...* (Stalin: Ve onları dünyanın sonuna götüreceğim! ...) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 9. Dokuzuncu Karikatür

Kaynak: Retronews, 2021j

Anlatımsallık işlevi boyutunda karikatürde üstünde altıgen yıldız bulunan ve Churchill'e benzetilen bir erkeğin, kolunda altıgen yıldız bulunan ve Roosevelt'e benzetilen bir erkeği sırtında taşıdığı resmedilmektedir. Karikatürün arka planında ise Stalin'e benzetilen erkeğin Roosevelt'e benzetilen erkeğin ağzından iple tuttuğu, Roosevelt'e benzetilen erkeğin ise Churchill'i ağzından iple tuttuğu aktarılmaktadır. Temsil işlevi üzerinden karikatürde Churchill'e benzetilen erkek İngiltere'nin, Roosevelt'e benzetilen erkek ABD'nin ve Stalin'e benzetilen erkek ise Sovyetler Birliği'nin metonimi olarak kullanılmaktadır. Karikatürde Roosevelt'in Churchill'in sırtında olması ve ağzından iple tutmasıyla İngiltere'nin ABD'nin etkisi altında savaşı sürdürdüğü mesajı verilmektedir.

Ayrıca Stalin'in Roosevelt'i ağzından ipe tutmasıyla da Sovyetler Birliği'nin savaşta ABD üzerinde etki oluşturduğu algısı meydana getirilmektedir. Diğer yandan karikatürde gerek Churchill'in altıgen yıldız taşınması gerekse Roosevelt'in kolunda altıgen yıldız bulunmasıyla savaşta İngiltere ve ABD yönetimlerinin Yahudilerin etkisi altına girdiği mesajı verilmektedir. Çağrı işlevi boyutunda karikatürde savaşta İngiltere ve ABD'nin Yahudilerin etkisi altında kaldığı ileri sürülerek, Müttefik Devletleri'nin Nazi Almanya'sına karşı mücadelesinin Yahudilerin çıkarlarına hizmet ettiğine yönelik algı oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bu şekilde Fransız kamuoyunda Mihver Devletleri'nin İngiltere ve ABD'ye karşı mücadelesinin meşrulaştırılmasına çalışılmaktadır.

Tablo 10. Dokuzuncu Karikatür

Anlatımsallık İşlevi	Roosevelt ve Churchill'in altıgen yıldız taşınması
Temsil İşlevi	Savaşta İngiltere ve ABD'nin Yahudilerin etkisi altında kaldığı mesajı
Çağrı İşlevi	Yahudilerin etkisi iddiası üzerinden Fransız kamuoyunda Mihver Devletleri'nin İngiltere ve ABD'ye karşı mücadelesinin meşrulaştırılması

5.10. Onuncu Karikatür

Onuncu karikatür, 16 Temmuz 1943 tarihinde yayımlanmıştır. Karikatür, *Les Demolisseurs de Cathedrales* (Katedral Yıkıcılar) başlığını taşımaktadır. Karikatürün altında *Roosevelt adresse au pape une lettre hypocrite par laquelle il s'engage à respecter les églises et cathedrales italiennes. Les Journaux* (Roosevelt, Papa'ya İtalyan kiliselerine ve katedrallerine saygı göstereceğine söz verdiği ikiyezli bir mektup gönderir. Les Journaux), *Selon divers besoins, il est une science. D'étendre les liens de notre conscience. Et de rectifier le mal de l'action. Avec la pureté de notre intention* (Çeşitli ihtiyaçlara göre bir bilim vardır. Bilincimizin bağlantılarını genişletmek için. Ve eylemin kötülüğünü düzeltmek için. Niyetimizin saflığıyla) ve *Molière, Tartuffe, acte IV, scène V.* (Molière, Tartuffe, IV. Perde, V. sahne) yazıları bulunmaktadır.

Görsel 10. Onuncu Karikatür

Kaynak: Retronews, 2021k

Anlatımsallık işlevi üzerinden karikatürde üstünde altıgen yıldız bulunan ve Roosevelt'e benzetilen bir erkeğin bir katedralin yanında olduğu resmedilmektedir. Diğer yandan üstünde altıgen yıldız bulunan iki uçağın katedrale bomba attıkları aktarılmaktadır. Temsil işlevi boyutunda karikatürde Roosevelt'e benzetilen erkek ABD'nin, katedral ise İtalya Krallığı'nın metonimi kullanılmaktadır. Karikatür, Müttefik Devletleri'nin Sicilya'ya çıkartma yapmasından kısa bir süre sonra yayımlanmıştır. İkinci Dünya Savaşı'nda İtalya Krallığı'nın Nazi Almanya'sının yanında savaşa girmesinden dolayı, İtalyan toprakları Müttefik Devletleri'nin hava saldırısına maruz kalmıştır. Bu dönemde İtalya'daki pek çok yapı Müttefik Devletleri'nin hava bombardımanı sırasında hasara uğramıştır. Karikatür üzerinden de Müttefik Devletleri'nin İtalya'ya yönelik hava bombardımanı konu edilmektedir. Karikatürde Roosevelt'in ve hava bombardımanı yapan uçakların üstünde altıgen yıldızın bulunmasıyla hava bombardımanından Yahudiler sorumlu tutulmaktadır. Bu şekilde savaş sırasında İtalya Krallığı'nın yaşadığı kayıpların sorumlusu olarak Yahudiler ön plana çıkarılmaktadır. Çağrı işlevi üzerinden karikatürde savaş sırasında

yaşanan kayıplardan Yahudiler sorumlu tutularak ve Müttefik Devletleri'nin İtalya Krallığı'na yönelik savaşının Yahudilerin çıkarlarına hizmet ettiği algısı oluşturularak Fransız kamuoyunda Yahudi karşıtlığının güçlendirilmesine çalışılmaktadır.

Tablo 11. Onuncu Karikatür

Anlatımsallık İşlevi	Roosevelt'in ve uçakların üstünde altıgen yıldızın bulunması
Temsil İşlevi	Savaş sırasında yaşanan kayıplardan Yahudilerin sorumlu tutulması
Çağrı İşlevi	Savaşta yıkım ve Yahudi çıkarları algısı üzerinden Fransız kamuoyunda Yahudi karşıtlığının güçlendirilmesi

5.11. On Birinci Karikatür

On birinci karikatür, 30 Temmuz 1943 tarihinde yayımlanmıştır. Karikatür, *L'enfance Abandonnée* (terk edilmiş çocuk) başlığını taşımaktadır. Karikatürün altında sırasıyla *Laisse le tomber, mignonne... je t'en ferai un autre!...* (Bırak tatlım... Sana bir tane daha yapacağım!...), *Et comment l'appellerons-nous?* (Ve buna ne diyeceğiz?) ve *Thorez^{10*}* yazısı bulunmaktadır. Karikatürün sağ altında ise *"De Gaulle, un bebe bouffi et plein de vanite..." Churchill* ("De Gaulle, kibir dolu böbürlenmiş bir bebek..." Churchill) yazısı yer almaktadır.

Görsel 11. On Birinci Karikatür

Kaynak: Retronews, 2021

Anlatımsallık işlevi boyutunda karikatürde kulağında altıgen yıldız bulunan ve Churchill'e benzetilen erkeğin, Stalin'e benzetilen bir erkek ile bir yere yöneldikleri resmedilmektedir. Churchill'e benzetilen erkeğin arkasında ise üstünde Özgür Fransa Ordusu'nun simgesi bulunan, bir elinde kılıç bir elinde üstünde altıgen yıldız bulunan bir biberon tutan erkek yer almaktadır. Temsil işlevi üzerinden karikatürde Stalin'e benzetilen erkek Sovyetler Birliği'nin ve Churchill'e benzetilen erkek ise İngiltere'nin metonimi olarak kullanılmaktadır. Karikatürdeki yazılı göstergelerden ve üstündeki Özgür Fransa Ordusu'nun simgesinden bebeğin De Gaulle'ü temsil ettiği anlaşılmaktadır. Biberonun üstünde altıgen yıldızın bulunması, De Gaulle'ün Yahudiler tarafından desteklendiği algısını meydana getirmektedir. Diğer yandan Churchill'in kulağında altıgen yıldızın bulunmasıyla İngiltere'nin Yahudilerin etkisi altına girdiğine yönelik mesaj verilmektedir. Karikatürdeki yazılı göstergelerden ve Stalin'in, Churchill'i De Gaulle'den uzaklaştırması üzerinden Churchill'in desteğinin Thorez'e kaydırılmaya çalışıldığı ortaya çıkmaktadır. Çağrı işlevi boyutunda karikatürde Özgür Fransa Ordusu'nun Yahudilerin etkisi altında olduğu ileri sürülerek, Fransız halkının Özgür Fransa Ordusu'na destek vermesinin önüne geçilmeye çalışılmaktadır.

Tablo 12. On Birinci Karikatür

Anlatımsallık İşlevi	Bebek şeklinde resmedilen De Gaulle'ün üstünde altıgen yıldız bulunan biberonu tutması
Temsil İşlevi	İngiltere'nin ve Özgür Fransa Ordusu'nun Yahudilerin etkisi altında olduğu mesajı
Çağrı İşlevi	Fransız halkının sözde Yahudilerin etkisinde olan Özgür Fransa Ordusu'nu desteklemesinin engellenmesi

5.12. On İkinci Karikatür

On ikinci karikatür, 7 Ocak 1944 tarihinde hazırlanmıştır. Karikatür, *L'adoration de Mages* (Hokkabazların Hayranlığı) başlığını taşımaktadır. Karikatürün altında *L'Internationale-Capitalisme: C'est cornélien!... Je voudrais tant me mettre a plat ventre, mais mon ventre s'y oppose!...* (Enternasyonal-Kapitalizm: Kızılılık!... Karnım üzerine dümdüz yatmayı çok isterdim ama midem buna karşı!...) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 12. On İkinci Karikatür

Kaynak: Retronews, 2021m

Anlatımsallık işlevi üzerinden karikatürde üstünde altıgen yıldız yer alan, bir elinde tabanca, diğer elinde orak ve çekiç bulunan, Stalin'e benzetilen bir erkek resmedilmektedir. Stalin'e benzetilen erkeğin yanında kurukafalar bulunmakta ve kendisine kartal ve aslan temsilleri sunan ve önünde eğilen biri koltuk değnekli diğeri puro içen iki erkek yer almaktadır. Karikatürün solunda ise cephelerinde para keseleri bulunan, üstünde *Synarchie*^{11*} (Sinerji) yazar, silindir şapkalı bir erkek resmedilmektedir. Temsil işlevi boyutunda karikatürde puro göstergesiyle Churchill, koltuk değneği göstergesi ile de Roosevelt temsil edilmektedir. Karikatürde Stalin'e benzetilen erkek Sovyetler Birliği'nin, Churchill'e benzetilen erkek İngiltere'nin ve Roosevelt'e benzetilen erkek ise ABD'nin metonimi olarak kullanılmaktadır. Stalin'in üstündeki altıgen yıldız Yahudiliği, elindeki orak ve çekiç ise Komünizm ideolojisini simgelemektedir. Stalin'in elindeki tabanca ve çevresindeki kurukafalar, Stalin dönemindeki ileri sürülen terör eylemleri^{12*}ne vurgu yapan sinekdoşlar olarak kullanılmaktadır. Karikatürdeki kartal temsili ABD'yi, aslan temsili ise İngiltere'yi simgelemektedir. Bu açıdan Roosevelt'in kartal temsili, Churchill'in ise aslan temsili Stalin'e sunmasıyla ABD ve İngiltere yönetimlerinin Sovyetler Birliği'nin etkisi altına girdiği mesajı verilmektedir. Karikatürde üstünde sinerji yazar erkeğin ceplerindeki para keselerinden de Fransa'daki seçkin yönetim grubuna yönelik eleştiride bulunmaktadır. Stalin'in üstünde altıgen yıldızın bulunmasıyla da Sovyetler Birliği, İngiltere ve ABD'nin Yahudilerin denetiminde hareket ettiğine yönelik mesaj verilmektedir. Çağrı işlevi üzerinden karikatürde Sovyetler Birliği, İngiltere ve ABD'nin Yahudilerin etkisi altına girdiğine yönelik algı oluşturularak, Fransız halkının Müttefik Devletleri'ni desteklemesinin önüne geçilmeye çalışılmaktadır.

Tablo 13. On İkinci Karikatür

Anlatımsallık İşlevi	Stalin, Churchill ve Roosevelt'in üstünde altıgen yıldızın bulunması
Temsil İşlevi	Sovyetler Birliği, İngiltere ve ABD'nin Yahudilerin denetiminde hareket ettiğine yönelik mesaj
Çağrı İşlevi	Yahudilerin etkili olduğu iddiası üzerinden Fransız halkının Müttefik Devletleri'ni desteklemesinin önüne geçilmesi

Sonuç

Vichy Fransa'sında Nazi Almanya'sının desteğinde çeşitli oluşumlar devreye sokulmuştur. Bunlar içerisinde 1941 yılında Almanların Sovyetler Birliği'ni işgaline katılmak üzere Fransız işbirlikçi gönüllüler tarafından Alman Ordusu'nun (Wehrmacht) bir birimi olarak *Bolşevizme Karşı Fransız Gönüllüleri Lejyonu* (Légion des volontaires français contre le bolchévisme veya LVF) kurulmuştur. 1942 yılında İmparatorluk Lejyonu (Légion

impériale) adıyla Vichy hükümeti tarafından, Nazi Büyükelçisi Otto Abetz'in desteğiyle, Kuzey Afrika'yı işgal eden Müttefiklere karşı koymak için bir askeri birlik oluşturulmuştur. 30 Ocak 1943 tarihinde Alman yardımıyla *La Milice* olarak adlandırılan *Fransız Milisleri* (Milice française), Vichy rejimi tarafından İkinci Dünya Savaşı sırasında Fransız direnişine karşı savaşıma yardımcı olmak için siyasi bir paramiliter örgüt olarak meydana getirilmiştir. Bunun yanında Nazi Almanya'sının Vichy Fransa'sının medya faaliyetlerinde de etkisi olmuştur. Özellikle İkinci Dünya Savaşı sırasında Vichy Fransa'daki Mihver propaganda yayınlarıyla Fransız radyo yayın kurumu Radio Paris etkili olmuştur. Bu aşamada Philippe Henriot'un Nazi Almanya'sı yanlısı radyo yayınları ön plana çıkmıştır. Je Suis Partout da Nazi yanlısı yayımlarıyla adından söz ettirmiştir.

Çalışmada Je Suis Partout gazetesinin incelenen karikatürlerinde Yahudi karşıtı söylemlerin, Vichy Fransa'sının politik söylemlerinin Fransız kamuoyunda benimsetilmesinde araç olarak kullanıldığı ortaya çıkarılmıştır. Gazetenin karikatürlerinde Yahudilerin, Nazi Almanya'sına karşı savaşan İngiltere, ABD ve Sovyetler Birliği'nin yönetimlerini etkisi altına aldığı ileri sürülerek, Yahudiler, savaşın sorumlusu olarak yansıtılmıştır. Bu aşamada da Nazi Almanya'sının Müttefik Devletleri'ne karşı değil Yahudilere karşı savaş verdiğine yönelik Fransız kamuoyunda algı oluşturulmaya çalışılmıştır. Oluşturulmaya çalışılan bu antisemitist algı üzerinden de Nazi Almanya'sının Müttefik Devletleri'ne karşı mücadelesinin Fransız halkı nezdinde meşrulaştırılması amaçlanmıştır. Karikatürlerde Müttefik Devletleri'nin Yahudilerin etkisi altına girdiği ileri sürülerek aynı zamanda Fransız halkının Müttefik Devletleri'nin propaganda faaliyetlerinin etkisi altında kalmasının önüne geçilmeye çalışılmıştır. Diğer yandan karikatürler üzerinden De Gaulle'ün liderliğindeki Özgür Fransa Ordusu'nun da sözde Yahudilerin denetiminde olduğuna yönelik mesaj verilmiş, bu şekilde Özgür Fransa Ordusu'nun Fransız halkı nezdinde itibarsızlaştırılması amaçlanmıştır. Özgür Fransa Ordusu'nun itibarsızlaştırılmasıyla da Fransız halkının Özgür Fransa Ordusu'na destek vermesinin önüne geçilmesi hedeflenmiştir. Benzer şekilde Üçüncü Fransız Cumhuriyeti'nin Yahudilerin etkisi altında olduğu ileri sürülerek, yeni cumhuriyetin kurulması halinde yeni cumhuriyetin de sözde yeniden Yahudilerin etkisi altına gireceği belirtilmiştir. Bu şekilde Vichy Fransa'sının varlığını sürdürmesine çalışılmıştır.

Karikatürlerdeki antisemitist söylemlerin, Nazi Almanya'sında Julius Streicher liderliğindeki antisemitist Der Stürmer gazetesiyle benzer özellikler taşıdığı ortaya çıkarılmıştır. Özellikle Der Stürmer'deki gibi gazetenin antisemitist söylemlerinde Yahudi-Masonik Komplolara^{13*}ya değinilmiş, bu süreçte Yahudiler ile Masonların ortak hareket ettiğine yönelik algı oluşturulmaya çalışılmıştır. Dolayısıyla Je Suis Partout gazetesinde Der Stürmer'e benzer olarak Yahudi-Masonik ve Yahudi-Bolşevik mitlerin Fransız toplumunda inşa edilmeye çalışıldığı görülmüştür.

Karikatürlerdeki antisemitist söylemler Türkiye açısından değerlendirildiğinde ise Cevat Rifat öncülüğünde 1933-1934 yılları arasında faaliyet yürüten Milli İnkılap Dergisi'nin Der Stürmer ve Je Suis Partout gazetesine benzer nitelikte olduğu görülmektedir. Türkiye'de yayımlanan ilk antisemitik dergi olarak dikkat çeken Milli İnkılap (Lamprou, 2021), Der Stürmer'de yayımlanan karikatürleri de kullanarak, Yahudilere karşı ayrımcılığı desteklemiş ve Nazi ideolojisini benimsemiştir.

Je Suis Partout gazetesinde yer alan karikatürlerde Yahudi karşıtı söylemler üzerinden doğrudan ya da dolaylı olarak Nazi Almanya'sı lehine propagandanın da yapıldığı ortaya çıkarılmıştır. Karikatürlerdeki görsel ve yazılı göstergeler üzerinden Yahudilerin etkisi

altında olduğu ilerisi sürülen ABD, Sovyetler Birliği, İngiltere ve Özgür Fransa Ordusu, Fransa halkı için tehdit olarak yansıtılırken, onlara karşı mücadele veren Nazi Almanyası ise Fransız halkının kurtarıcısı olarak sunulmuştur. Tüm bu süreçte gazetenin antisemitist söylemlerden Fransız kamuoyunda düşman inşasında yararlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmada Je Suis Partout gazetesi üzerinden elde edilen bulgular ışığında Nazi Almanyası'ndaki antisemitist söylemlerin Vichy Fransa'sında da varlığını hissettirdiği söylenebilmektedir. Antisemitist söylemlerin, gerek Nazi Almanyası'nın Fransa'yı işgalinin meşrulaştırılmasında gerekse Vichy Fransa'sının otoritesinin Fransa genelinde sağlanmaya çalışılmasında propaganda amaçlı etkili şekilde kullanıldığı belirtilebilmektedir. Çalışma, Vichy Fransa'sındaki antisemitist medyaya yönelik bilgi vermesi bakımından önem taşımaktadır. Buna karşılık gelecek çalışmaların, Je Suis Partout dışında L'Action française, Au Pilon ve L'Œuvre gibi Vichy Fransa'sında yayın yapan farklı gazetelerdeki antisemitist söylemleri ele almasıyla birlikte Vichy Fransa'sındaki antisemitist medyada yer alan söylemlerin daha kapsamlı olarak ele alınması sağlanacaktır.

Notlar

- 1 ADL (The Anti-Defamation League), dünya çapındaki 100'den fazla ülkede halkın Yahudilere yönelik tutum ve görüşlerini ölçtüğü iddia edilen birliktir. Ayrıntılı bilgi için bkz. <https://global100.adl.org/map>
- 2 Vichy Fransa'sı döneminde gazetenin Nazi Almanyası'nın Sovyetler Birliği'ne karşı başlattığı Barbarossa Harekâtı'ndan bir gün sonra yayımlanan 23 Haziran 1941 tarihli sayısında karikatür yerine Pétain'in fotoğrafına yer verilmiştir.
- 3 Antisemitist karikatürlerin dört yıllık ortalaması alınmıştır.
- 4 John Bull, siyasi karikatürlerde İngiltere'nin kişileştirmesi olarak kullanılan kilolu, orta yaşlı, bastonlu ve silindirik şapkalı bir erkek görselidir.
- 5 Jeanne d'Arc, Yüz Yıl Savaşı sırasında İngiltere'ye karşı Fransa'ya manevi anlamda büyük destek olan bir Fransız kadındır. Fransa'da kahraman olarak kabul edilmektedir. 30 Mayıs 1431 tarihinde Jeanne d'Arc yakılarak öldürülmüştür.
- 6 Budenovka, Kızıl Ordu'nun kullandığı bir tür şapkadır.
- 7 Zazou, İkinci Dünya Savaşı'nda Fransa'da bir alt kültürü ifade etmektedir. Gençlerin gösterişli giysiler giyerek ve caz eşliğinde dans ederek bireyselliklerini ifade etmesidir.
- 8 Marianne, Fransız Cumhuriyeti'nin ulusal kişileşmesi olarak ön plana çıkan bir kadın görselidir.
- 9 Meşale Harekâtı, 8 Kasım 1942 - 16 Kasım 1942 tarihleri arasında ABD, İngiltere ve Özgür Fransa Ordusu'nun, Vichy Fransa'nın denetiminde Fas ve Cezayir'e yönelik saldırısıdır.
- 10 Maurice Thorez, 1930-1964 yılları arasında Fransız Komünist Partisi (Parti communiste français) genel sekreterliğini yapan siyasetçi.
- 11 Sinerji, gizli bir seçkinler yönetimini belirtmek için kullanılan ifadedir.
- 12 Nazi Almanyası'nda ve Vichy Fransa'sında Stalin döneminde terör eylemlerinin gerçekleştiğine yönelik propaganda gerçekleştirilmiştir. Bu propagandanın en önemli konusu ise binlerce Polonyalı asker ve sivilin katledildiği belirtilen Katyn Katliamı olmuştur.
- 13 Yahudi-Masonik Komplo, Yahudiler ve Masonların gizli bir iş birliği içerisinde olduğunu iddia eden antisemitik ve antimasonik bir komplo teorisidir. Nazi propagandasında komplo teorisi, Yahudilerin dünya egemenliğini kurma çabası olarak yansıtılmıştır.

Kaynakça

- Altglas, V. (2012). Antisemitism in France: Past and present. *European Societies*, 14(2), 259–274. <https://doi.org/10.1080/14616696.2012.676450>
- Backouche, I., & Gensburger, S. (2014). Anti-semitism and urban development in France in the Second World War: The Case of Îlot 16 in Paris. *Contemporary European History*, 23, 381–403. <https://doi.org/10.1017/S0960777314000198>

- Busi, F. (1975). Je suis partout 1930-1944: les maurraisiens devant la tentation fascite by Pierre-Marie Dioudonnat. *The French Review*, 49(2), 310–311.
- Carroll, D. (1998). What It Meant to Be “A Jew” in Vichy France: Xavier Vallat, State Anti-Semitism, and the Question of Assimilation. *SubStance*, 27(3), 36–54. <https://doi.org/10.2307/3685578>
- Dräger, M. (2017). Karl Bühler und die Kommunikation. Oder: Das Organon-Modell in der Kommunikationsberatung. *Sprache in Rede, Gespräch Und Kommunikation Linguistisches Wissen in Der Kommunikationsberatung*, 67–93.
- Endelman, T. M. (1991). Anti-Semitism and apostasy in Nineteenth-Century France: A response to Jonathan Helfand. *Jewish History*, 5(2), 57–64. <https://doi.org/10.1007/BF01668931>
- Fitch, N. (1992). Mass Culture, Mass Parliamentary Politics, and Modern Anti-Semitism: The Dreyfus Affair in Rural France. *The American Historical Review*, 97(1), 55–95. <https://doi.org/10.2307/2164539>
- Fulcher, J. F. (1995). The preparation for vichy: Anti-semitism in French musical culture between the two world wars. *Musical Quarterly*, 79(3), 458–475. <https://doi.org/10.1093/mq/79.3.458>
- Goldstein, J. (1985). The Wondering Jew and the Problem of Psychiatric Anti-semitism in Fin-de-Siècle France. *Journal of Contemporary History*, 20(4), 521–552. <https://doi.org/10.1177/002200948502000403>
- Grynberg, A. (2001). Des signes de résurgence de l'antisémitisme dans la France de l'après-guerre (1945-1953)? *Les Cahiers de La Shoah*, (1), 171–223.
- Halioua, B. (2003). La xénophobie et l'antisémitisme dans le milieu médical sous l'Occupation vus au travers du Concours Médical. *Médecine/Sciences*, 19(1), 107–115. <https://doi.org/10.1051/medsci/2003191107>
- Jacobs, L., Lange, A., & Mayerhofer, K. (2021). Confronting antisemitism in modern media, the legal and political worlds: Introduction. In *Confronting Antisemitism in Modern Media, the Legal and Political Worlds*. <https://doi.org/10.1515/9783110671964-002>
- Johnson, J. H. (1982). Antisemitism and Music in Nineteenth-Century France. *Musica Judaica*, 5(1), 79–96.
- Joly, L. (2013). Au Pilon (1940-1944).”Journal de lutte contre le Juif” et officine de délation. *Revue DHistoire de La Shoah*, (1), 159–178. <https://doi.org/10.3917/rhsho.198.0159>
- Joly, L. (2015). Fascisme et antisémitisme dans la France des années 1930 : une irrésistible convergence ? *Revue d'histoire Moderne et Contemporaine*, 62-2/3(2), 115–136. <https://doi.org/10.3917/rhmc.622.0115>
- Kalman, S. (2002). Reconsidering fascist anti-Semitism and xenophobia in 1920s France: The doctrinal contribution of Georges Valois and the Faisceau. *French History*, 16(3), 345–365. <https://doi.org/10.1093/fh/16.3.345>
- Köse, T. (2021). Yahudilerin Devletleşme Sürecinde Dönüm Noktaları: Pogrom, Aliya ve Siyasi Siyonizm (1881-1903). *Ortadoğu Etütleri*, 13(1), 119-142. <https://doi.org/10.47932/ortetut.827471>

- Lamprou, A. (2021). The journal İnkılâp and the appeal of antisemitism in interwar Turkey. *Middle Eastern Studies*, 58(1), 32-47. <https://doi.org/10.1080/00263206.2021.1950691>
- Luft, A. (2020). Religion in Vichy France: How Meso-Level Actors Contribute to Authoritarian Legitimation. *Archives Europeennes de Sociologie*, 61(1), 67-101. <https://doi.org/10.1017/S0003975620000041>
- March, E. (2001). La Gerbe: un organe collaborationniste. *Revue DHistoire de La Shoah*, (3), 192-281.
- Mayer, N. (2007). Transformations in French Anti-Semitism. *International Journal of Conflict and Violence*, 1(1), 51-60. <https://doi.org/10.4119/UNIBI/ijcv.20>
- Mehlman, J. (1983). *Legacies of Anti-semitism in France*. The United States: U of Minnesota Press.
- Milkov, H. (2015). Origin and roots of French anti-semitism Jewish genocide in France (1940-1944). *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(29), 185-207.
- Peace, T. (2009). Un antisémitisme nouveau? The debate about a “new antisemitism” in France. *Patterns of Prejudice*, 43(2), 103-121. <https://doi.org/10.1080/00313220902793773>
- Pinsolle, D. (2010). The French Daily Newspaper Le Matin, Business and Politics, 1884-1897. *Le Mouvement Social*, (3), 91-107.
- Pinson, K. S. (1945). Antisemitism in the Post-War World. *Jewish Social Studies*, 7(2), 99-118.
- Retronews. (2021a). Je Suis Partout Gazetesi. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/cb34426873w/date> adresinden alındı
- Retronews. (2021b). Birinci Karikatür. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://www.retronews.fr/journal/je-suis-partout/12-mai-1941/719/2125825/1> adresinden alındı
- Retronews. (2021c). İkinci Karikatür. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://www.retronews.fr/journal/je-suis-partout/13-decembre-1941/719/2125833/1> adresinden alındı
- Retronews. (2021d). Üçüncü Karikatür. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://www.retronews.fr/journal/je-suis-partout/20-decembre-1941/719/2125657/1> adresinden alındı
- Retronews. (2021e). Dördüncü Karikatür. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://www.retronews.fr/journal/je-suis-partout/06-juin-1942/719/2125773/1> adresinden alındı
- Retronews. (2021f). Beşinci Karikatür. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://www.retronews.fr/journal/je-suis-partout/17-juillet-1942/719/2125921/1> adresinden alındı
- Retronews. (2021g). Altıncı Karikatür. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://www.retronews.fr/journal/je-suis-partout/13-novembre-1942/719/2125789/1> adresinden alındı
- Retronews. (2021h). Yedinci Karikatür. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://www.retronews.fr/journal/je-suis-partout/27-novembre-1942/719/2125911/1> adresinden alındı

- Retronews. (2021i). Sekizinci Karikatür. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://www.retronews.fr/journal/je-suis-partout/22-janvier-1943/719/2126047/1> adresinden alındı
- Retronews. (2021j). Dokuzuncu Karikatür. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://www.retronews.fr/journal/je-suis-partout/24-mars-1943/719/2254411/1> adresinden alındı
- Retronews. (2021k). Onuncu Karikatür. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://www.retronews.fr/journal/je-suis-partout/16-juillet-1943/719/2125857/1> adresinden alındı
- Retronews. (2021l). On Birinci Karikatür. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://www.retronews.fr/journal/je-suis-partout/30-juillet-1943/719/2125861/1> adresinden alındı
- Retronews. (2021m). On İkinci Karikatür. Eylül 9, 2021 tarihinde <https://www.retronews.fr/journal/je-suis-partout/07-janvier-1944/719/2126147/1> adresinden alındı
- Silverstein, P. A. (2008). The context of antisemitism and Islamophobia in France. *Patterns of Prejudice*, 42(1), 1–26. <https://doi.org/10.1080/00313220701805877>
- Smith, D. M. (2011). *A journalistic odyssey: je suis partout 1936-1944*. (Doctoral dissertation), The University of Reading, Berkshire, England. <https://ethos.bl.uk/OrderDetails.do?uin=uk.bl.ethos.541964>
- Tumblety, J. (1999). Revenge of the fascist knights: Masculine identities in Je suis partout, 1940–1944. *Modern & Contemporary France*, 7(1), 11–20. <https://doi.org/10.1080/09639489908456466>
- Vance, S. (2017). Antisemitism in France and colonial Algeria. *Patterns of Prejudice*, 51(3–4), 292–317. <https://doi.org/10.1080/0031322X.2017.1357791>
- Vinen, R. C. (1994). The End of an Ideology? Right-Wing Antisemitism in France, 1944-1970. *The Historical Journal*, 37(2), 365–388. <https://doi.org/10.1017/S0018246X00016514>
- Wistrich, R. S. (1995). Radical antisemitism in France and Germany (1840-1880). *Modern Judaism*, 15(2), 109–135. <https://doi.org/10.1093/mj/15.2.109>
- Zawadzki, P. (2017). Some Epistemological Issues in the Public Debate on Contemporary Antisemitism in France. *Contemporary Jewry*, 37(2), 295–308. <https://doi.org/10.1007/s12397-017-9226-5>

The Antisemitic Media in France in the Second World War: An Examination on Je Suis Partout Journal

Caner ÇAKI (Ph.D.)

Özkan AVCI (Lect.)

Extended Abstract

Vichy France, which was established after the occupation of France by Nazi Germany, carried out an antisemitic policy. The antisemitic stance of Vichy France led to the strengthening of the antisemitic media in France. During this period, journals such as *Au Pilon*, *Je Suis Partout*, *Le Gerbe* and *Le Matin* published antisemitic contents. One of the most prominent of these journals was *Je Suis Partout*. Founded by Jean Fayard and published for the first time on November 29, 1930, the journal managed to increase its circulation significantly by turning to a collaborative policy during the Vichy France. The collaborative policy of the journal led to its transformation into a propaganda tool of the Vichy regime. In this respect, it is possible to shed light on Vichy propaganda by examining the contents published in the journal. On the other hand, the analysis of the journal's antisemitist discourse is also important in terms of revealing the strengthening of antisemitism in the Vichy regime.

In the study, it was aimed to reveal the antisemitic discourses of the *Je Suis Partout* journal in France during the Second World War. For this purpose, antisemitic caricatures published in the journal were analyzed using the semiotics method. Through the semiotic analysis carried out in the study, it was tried to explain how the Jews were represented in the antisemitic media in Vichy France and what antisemitic allegations were made. In this way, it was aimed to shed light on the antisemitic media in Vichy France, which was under the political influence of Nazi Germany through the *Je Suis Partout* journal. In the light of the findings obtained within the scope of the study, the following questions were tried to be answered:

- What political messages were given through the antisemitic discourses in the *Je Suis Partout* journal?
- On what issues were the Jews accused in the antisemitic discourses in the *Je Suis Partout* journal?
- With whom were the Jews alleged to be collaborating with in the antisemitic discourses in the *Je Suis Partout* journal?
- What similar feature(s) did the antisemitic discourses in the *Je Suis Partout* journal have with the antisemitic media in Nazi Germany?

The study is important in terms of revealing the relationship between politics and antisemitism in Vichy France and explaining the reflections of the antisemitic influence in the French media during the Second World War. In this respect, it was aimed that the present study will be a resource that researchers in the fields of communication, history and political science studying on antisemitic media can benefit from. In the study, 12 caricatures in the journal were analyzed semiotically in the light of German linguist Karl Bühler's the Organon Model.

In the study, it was revealed that antisemitic discourses in the caricatures of Je Suis Partout journal were used as a tool to adopt the political discourses of Vichy France in the French public opinion. In the caricatures of the journal, it was claimed that the Jews has a strong influence over the governments of England, the USA and the Soviet Union, which fought against Nazi Germany, and the Jews were portrayed as responsible for the war. At this stage, it was tried to form a perception in the French public opinion that Nazi Germany fought against the Jews, not the Allied Powers. It was aimed to legitimize the struggle of Nazi Germany against the Allied Powers through the antisemitic perception that was tried to be formed. By claiming that the Allied States were under the influence of the Jews in the caricature, it was also tried to prevent the French people from being under the influence of the Allied States' propaganda activities. On the other hand, the message that the Free French Army led by De Gaulle was under the control of the Jews was conveyed through the caricatures and in this way, it was aimed to discredit the Free French Army. By discrediting the Free French Army, it was tried to prevent the French people from supporting the Free French Army. Similarly, it was claimed that the Third French Republic was under the influence of the Jews and it was stated that if the new republic was established, the new republic would supposedly come under the influence of the Jews again.

It was revealed that the antisemitic discourses in the caricatures had similar characteristics with the antisemitic journal Der Stürmer led by Julius Streicher in Nazi Germany. The Jewish-Masonic Conspiracy was mentioned in the journal's antisemitic discourses, especially as in Der Stürmer and the perception that Jews and Freemasons acted together was tried to be formed. It was revealed that propaganda in favor of Nazi Germany was made directly or indirectly through anti-Jewish discourses in the caricatures. While the USA, Soviet Union, England and the Free French Army, which were claimed to be under the influence of Jews, were presented as a threat to the people of France, Nazi Germany, which fought against them, was presented as the savior of the French people through the visual and written signs in the caricatures. In all this process, it was concluded that the journal used antisemitist discourses in the construction of enemies in the French public opinion.

Keywords: Media, Antisemitism, France, Second World War, Journal.

Bu makale **intihal tespit yazılımlarıyla** taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir.

This article has been scanned by **plagiarism detection softwares**. No plagiarism detected.

Bu çalışmada "**Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi**" kapsamında uyulması belirtilen kurallara uyulmuştur.

In this study, the rules stated in the "**Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive**" were followed.

Yazarların çalışmadaki **katkı oranları**; birinci yazar %60, ikinci yazar %40.

Contribution rates of the authors in the study; first author 60%, second author 40%.

Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile **çıkar çatışması** bulunmamaktadır.

There is no **conflict of interest** with any institution or person within the scope of the study.